

Posudok školitelky diplomovej práce

Bc.Eva Rafajová: „JÁ, ODEVZDÁVÁM SE TOBĚ A PŘIJÍMÁM TĚ ZA MANŽELA/KU“ Reflexe manželství a rodiny ve vybraném římskokatolickém prostředí)

Bc. Eva Rafajová sa vo svojej práci snaží reflektovať spôsoby z významňovania inštitúcie rodiny a manželstva vo vybranom katolíckom prostredí (teda rozhodne negeneralizuje svoje závery na celé spoločenstvo v ČR). Výskum previedla kombináciou techník rozhovorov s kňazmi, zúčastneného pozorovania (tzv.predmanželskej prípravy) a obsahovou (tématickou) analýzou vybraných cirkevných dokumentov, ktoré tematizujú problematiku rodiny v súčasnom katolíckom prostredí. Vzhľadom na citlivú tematiku je jej výskumná vzorka malá (i keď sa jednalo o hĺbkové rozhovory), čo však Bc.Eva Rafajová kompenzuje hutnými etnografickými dátami s konkrétnej predmanželskej prípravy.

Bc.Eva Rafajová teoreticky a konceptuálne posadila svoju prácu na pozíciách genderových štúdií a sociológii rodiny, pričom kriticky reflektuje aj východiská feministickej teológie-ktoré prekvapivo nereflektujú samotnú sociálnu organizáciu rodiny, ale ostávajú pri (i keď rozhodne zaujímavých) analýzach náboženských textov.

Bc.Eva Rafajová ukazuje, že vybraní kňazi zaujímajú expertnú rolu akýchsi rodinných poradcov, pričom si zároveň ako celibátnici uvedomujú svoje vlastné limity s ne-žitou skúsenosťou. Ako kňazi, tak cirkevné authority (viď.analyzované dokumenty) citlivo reflektujú spoločenské zmeny i výzvy, ktorým musia čeliť rodiny a manželské páry (vrátane problematiky domáceho násillia , vysokej rozvodovosti či existencie nábožensky zmiešaných párov). Na druhú stranu ale stále vo svojej pastoračnej práci systematicky pracujú s esencionalisticky (a schématicky) konštruovanými genderovými rolami a výhradne biologicky podmienenou sexualitou (a binárne nastavenými emóciami).

Predmanželská príprava je zameraná na nácvik komunikácie medzi partnermi, či efektívne riešenie partnerských konfliktov-tu expertne už vystupujú skúsené manželské páry, ktorí dopĺňajú svoj výklad o citácie z kruhu vybraných konzervatívne ladených psychológov. Ako

kňazi, tak manželské páry neopúšťajú esencionalne vymedzené genderové role-ako pri starostlivosti o deti, tak o domácnosti rodín.

Použitý žáner akademického písania považujem za dostatočný pre úroveň záverečnej magisterskej práce, Bc. Eva Rafajová sa snaží o štylisticky kompaktný akademický text. Študentka ale počas písania „bojovala“ s akademickým žánrom písania, čo sa prejavilo aj vo finálnej verzii textu, keďže text ostáva miestami stále štylisticky kostrbatý.

Na druhej strane Bc.Eva Rafajová neopomíňa s čitateľmi zdieľať a reflektovať (tak ako je vo feministickom výskume bežné) etické problémy výskumu, svoju špecifickú pozicionalitu (praktizujúcej katolíčky a zároveň študentky genderových štúdií) a disciplinárne predpoklady/limity, ktoré mohli ovplyvniť analýzu dát z výskumu.

Počas prípravy diplomovej práce a v celom procese výskumu Bc. Eva Rafajová systematicky konzultovala svoj výskumný design, samotnú analýzu dát ako aj formu finálneho textu diplomovej práce. Citlivo naslúchala mojim mnohým kritickým pripomienkam, ktoré sa poctivo snažila zapracovať do finálnej verzie. Slabšou stránkou práce na diplomovom projekte bola nižšia úroveň tzv.sociologickej imaginácie- samostatné premýšľanie terénnych dát a ich následná (originálna) interpretácia.

Posudzovanú prácu hodnotím známkou veľmi dobre až výborne, v závislosti na priebehu obhajoby.

V Prahe 17.6.2020.

Dr. Petra Ezzeddine

Katedra obecné antropologie, Katedra genderových štúdií FHS UK